

**Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Югары Стәрле авыл җирлегенә Советлар карары**

Югары Стәрле авылы

№ 106-68

2018 елның 03 сентябрненнән

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы «Югары Стәрле авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында

Җирле үзидарә турында федераль һәм республика законнарындагы үзгәрешләргә бәйлә рәвештә

Югары Стәрле авыл җирлегенә Советлар карар иттем:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Югары Стәрле авыл җирлегенә Советларының 2012 елның 23 гыйнварендәгә 32 номерлы карары белән расланган «Югары Стәрле авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә (2012 елның 24 сентябрнендәгә 34 номерлы, 2013 елның 5 августындагы 51 номерлы, 2014 елның 22 октябрнендәгә 83 номерлы, 2015 елның 30 сентябрнендәгә 4-3 номерлы, 2016 елның 15 ноябрнендәгә 41-26 номерлы, 2018 елның 17 апрелнендәгә 93-57 номерлы карарлар редакциясендә) Уставына түбәндәгә үзгәрешләренә һәм өстәмәләренә кертергә:

1.1. 6 статьяга түбәндәгә эчтәлекле 3 өлеш өстәргә:

«3. Федераль закон һәм (яисә) Татарстан Республикасы законнары нигезендә дәүләт һакимиятенә федераль органнары, Татарстан Республикасы дәүләт һакимияте органнары вәкаләтләре җирле үзидарә органнарына, РСФСР башкарма һакимияте органнарының һокукый актларына, федераль башкарма һакимият органнарының һокукый актларына, халык депутатлары Советларының яисә аларның башкарма комитетларының, төбәк, өлкә, шәһәр (республика буйсынуындагы шәһәр) Советларының, төбәк, өлкә, шәһәр (федераль өһәмияттәгә шәһәр) администрацияләренә, Татарстан Республикасы дәүләт һакимияте органнарының вәкаләтләре җирле үзидарә органнарына күчкән һокукый актларына, җирле үзидарә органнары тарафыннан тиешле һокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль һокукый актлар кабул ителгәнчегә кадәр, Россия Федерациясә кануннарына каршы килми торган өлешендә эш иткән очракта. Тиешле һокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль һокукый актлар үз күченә кергән көннен алып РСФСР башкарма һакимияте органнарының элек кабул ителгән һокукый актлары, федераль башкарма һакимият органнарының һокукый актлары, халык депутатлары Советларының яисә аларның башкарма комитетларының төбәк, өлкә, шәһәр (республика буйсынуындагы шәһәр) Советларының һокукый актлары, төбәк, өлкә, шәһәр (федераль өһәмияттәгә шәһәр) администрацияләре, мондый һокук мөнәсәбәтләре җайга салынган Татарстан Республикасы дәүләт һакимияте органнарының һокукый актлары кулланылмый.

Федераль закон яисә Татарстан Республикасы законнары нигезендә җирле үзидарә органнарының вәкаләтләре федераль дәүләт һакимияте органнарына яисә Татарстан Республикасы дәүләт һакимияте органнарына, РСФСР башкарма

хакимияте органнарының хокукий актларына, федераль башкарма хакимият органнарының хокукий актларына, халык депутатлары советларының яисә аларның башкарма комитетларының, төбәк, өлкә, шәһәр (республика буйсынуындагы шәһәр) Советларының хокукий актларына, төбәк, өлкә, шәһәр (федераль әһәмияттәге шәһәр) администрацияләренең хокукий актларына, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының хокукий актларына, районнарның, шәһәрләрнең, шәһәрләрдәге районнарның, бистәләрнең, авыл Советларының, торак пунктларның жирле администрацияләренең хокукий актларына күчкән очрақларда, дәүләт хакимияте органнарына, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең дәүләт органнарына, дәүләт хакимиятенең федераль органнарына, дәүләт органнарына күчкән муниципаль хокукий актларга, Россия Федерациясе дәүләт хакимиятенең федераль органнарына, дәүләт органнарына, дәүләт хакимияте органнарына, Россия Федерациясе дәүләт органнарына, дәүләт хакимиятенең тиешле хокук актларын кабул итүгә каршы килмәгән очракта, Россия Федерациясе дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хокукий актлары үз көченә керә. Россия Федерациясе башкарма хакимияте органнарының элек кабул ителгән хокукий актлары, тиешле хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган Россия Федерациясе хокукий актлары, Татарстан Республикасының хокукий актлары үз көченә кәргән көннән алып, башкарма хакимиятнең федераль органнарының хокукий актлары, халык депутатлары советларының яисә аларның башкарма комитетларының, төбәк, өлкә, шәһәр (республика буйсынуындагы шәһәр) администрацияләренең хокукий актлары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының хокукий актлары, районнарның, шәһәрләрнең, районнарның жирле администрацияләренең һәм районнарның жирле администрацияләренең жирле Советларының хокукий актлары, бистәләрнең, авыл Советларының, муниципаль хокукий актлары, мондый хокук мөнәсәбәтләре жайга салынган, кулланылмый.».

1.2. 7 статьяның 1 өлешенә түбәндәге эчтәлеккә 16 пункт өстәргә:

«16) «Кулланучылар хокукларын яклау турында» 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы Россия Федерациясе Законында каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыру. »

1.3. «Халык тарафыннан жирле үзидарәне турыдан-туры тормышка ашыру һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы рәвешләре» II бүлегендә:

а) түбәндәге эчтәлеккә 15.1 статья өстәргә:

«15.1 статья. Гражданнар жыены»

1. Гражданнарның жыены халыкның жирле үзидарәне турыдан-туры тормышка ашыру һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы рәвеше булып тора.

2. Гражданнар жыены жирлек Советы карары белән расланган «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законда һәм «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Югары Стәрле авыл жирлегенә составына керә торган торак пунктларда гражданнар жыенын уздыру тәртибе турында» Нигезләмәгә ярашлы рәвештә үткәрелә.

3. «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясында каралган очрақларда, гражданнар жыены түбәндәгечә үткәрелергә мөмкин:

1) торак пунктта жирлек (муниципаль район) чикләрен үзгөртү мәсьәләсе буенча, аның составына күрсәтелгән торак пункт кәргән очракта, күрсәтелгән торак пункт территориясен башка жирлек (муниципаль район) территориясенә кертә;

2) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы вәкаләтләре күрсәтелгән жирлекнең чикләрен үзгөртү, үзгөртеп кору мәсьәләләре буенча гражданның жыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган жирлектә;

3) жирлек Советы вәкаләтләрен гражданның жыены гамәлгә ашыра торган жирлектә, әгәр сайлау хокукына ия жирлек халкының саны 100 дән артык кеше тәшкил итсә, жирлек Советы төзелү турындагы мәсьәлә, аның саны һәм вәкаләтләр чоры турындагы мәсьәлә буенча;

4) жирлек Советы вәкаләтләре гражданның жыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган жирлектә гражданның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча;

5) жирлек, шәһәр эчендәге район, федераль әһәмияттәге шәһәр эче территориясе, шәһәр округы составына керүче торак пунктта йә муниципаль район чикләрендә авылара территориядә урнашкан торак пунктта шушы торак пункт территориясендә гражданның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча;

6) жирлекара территориядә урнашкан торак пунктта жирле үзидарәне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча халык инициативасын күрсәтү максатларында;

7) авыл халкы тыгызлыгы түбән булган территориядә яисә аңлаешлы булмаган жирлектә урнашкан жирлектә, әгәр авыл жирлегә халкының саны 100 кешедән артмаса, жирлекне бетерү мәсьәләсе буенча;

8) авыл торак пунктында авыл торак пунктының старостасы кандидатурасын күрсәтү мәсьәләсе буенча, шулай ук авыл торак пункты старостасы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча;

9) авыл торак пунктында гражданның жыены шулай ук муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргәндә конкурс комиссиясе составына кандидатуралар күрсәтү максатларында үткәрелергә мөмкин.

4. Гражданның жыены йә сайлау хокукына ия, кимендә 10 кеше яши торган торак пунктта яшәүчеләр төркеме инициативасы белән чакырылырга мөмкин.

5. Жыен үткөрү инициативасын хуплап жыелырга тиешле имзалар саны сайлау хокукына ия гражданның, даими яисә башлыча яшәүче, торак пункт территориясендә яшәү урыны буенча теркәлгән, әмма 25 имзадан да ким була алмый.

6. Жирлек башлыгы тарафыннан чакырыла торган гражданның жыены жирлек башлыгының карары, инициатив төркем тарафыннан чакырыла торган гражданның жыены жирлек Советы карары белән билгеләнә.

7. Торак пунктта яшәүчеләр гражданның жыенын уздыру вакыты һәм урыны турында алдан ук хәбәр ителә, муниципаль хокукый акт проекты һәм гражданның жыенын хәл итүгә чыгарыла торган мәсьәләләр буенча материаллар белән «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Югары Стәрле авыл жирлегә составына керә торган торак пунктларда гражданның жыенын уздыру тәртибе турында» Нигезләмәсендә билгеләнгән тәртип нигезендә алдан ук танышып куела.

8. Жыенда кабул ителгән карарлар муниципаль хокукый актлар булып тора, жирлек башлыгы тарафыннан имзалана һәм Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертелергә тиеш. »;

б) түбәндәге эчтәлекле «Авыл торак пунктының старостасы» 19.1 статьясын өстәргә:

«19.1 статьясы. Авыл торак пунктының старостасы

1. Жирле үзидарә органнарының һәм авыл торак пунктында яшәүчеләрнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл иткәндә жирлектә урнашкан авыл торак пунктында үзара хезмәттәшлеген оештыру өчен авыл торак пунктының старостасы билгеләнергә мөмкин.

2. Авыл торак пунктының старостасы әлеге авыл торак пункты составына керә торган жирлек советы тарафыннан әлеге авыл торак пункты территориясендә яшәүче һәм актив сайлау хокукына ия затлар арасынан авыл торак пункты гражданның жыенының тәкъдиме буенча билгеләнә.

3. Авыл торак пунктының старостасы дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат булмый, хезмәт мөнәсәбәтләрендә һәм алар белән турыдан-туры бәйлә башка мөнәсәбәтләрдә була алмый.

Тарихи һәм башка жирле традицияләргә исәпкә алып, Татарстан Республикасы Законы белән авыл торак пунктындагы староста вазыйфасының башка исеме билгеләнергә мөмкин.

4. Авыл торак пунктының старостасы итеп билгеләнәп куела алмый:

1) дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче;

2) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылган;

3) гамәлдән чыгарылмаган яисә төшерелмәгән хөкем ителүе булган.

5. Авыл торак пунктының старостасы вәкаләтләргә чоры жирлек Уставы белән билгеләнә, ике елдан да ким һәм биш елдан да күбрәк була алмый.

Авыл торак пунктының старостасы вәкаләтләргә составына әлеге авыл торак пункты керә торган жирлек Советы карары буенча, авыл торак пункты гражданның жыены тәкъдиме буенча, шулай ук «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьяның 10 өлешендәге 1-7 пунктларда билгеләнгән очрактарда вакытыннан алда туктатыла.

6. Авыл торак пунктының старостасы үзенә йөкләнгән бурычларны хәл итү өчен:

1) авыл торак пунктында жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү мәсьәләләргә буенча жирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр һәм башка оешмалар белән хезмәттәшлек итә;

2) халык белән, шул исәптән гражданның жыенында, жыелышларында, конференцияләрендә катнашу юлы белән хезмәттәшлек итә, мондый чаралар нәтижеләргә буенча мөрәҗәгать һәм тәкъдимнәр жиберә, шул исәптән жирле үзидарә органнары тарафыннан мәҗбүри каралырга тиешле муниципаль хокукый актлар проектлары рәвешендә рәсмиләштерелгән затлар;

3) жирле үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләргә буенча авыл торак пункты халкына мәгълүмат бирә, шулай ук аларны жирле үзидарә органнарыннан алынган башка мәгълүматка житкерүдә ярдәм итә;

4) жирле үзидарә органнарына гавами тыңлаулар һәм иҗтимагый фикер алышулар оештыруда һәм уздыруда, аларның нәтижеләргә авыл торак пунктында халыкка игълан итүдә ярдәм итә;

5) жирлек Уставында һәм (яисә) жирлек Советының норматив хокукый актында Татарстан Республикасы законы нигезендә каралган башка вәкаләтләргә һәм хокукларны гамәлгә ашыра.

7. Эшчәнлек гарантияләргә һәм авыл торак пунктының старостасы статусының башка мәсьәләләргә Татарстан Республикасы законы нигезендә

жирлек Уставы һәм (яисә) жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнергә мөмкин. "

в) 20 статьяның 3 өлешендәге 1 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1) жирлек уставы проекты, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, жирлек Уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе яисә законнары нигезләмәләрен төгәл кабатлау рәвешендә әлеге уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында үзгәрешләр кертү очракларынан тыш;».

1.4. Түбәндәге эчтәлекле "Жирлек башлыгы урынбасары" 43.1 статьясы белән тулыландырырга:

«43.1 статья. Жирлек башлыгы урынбасары

1. Жирлек башлыгы тәкъдиме белән жирлек советы депутатлары арасынан жирлек башлыгының урынбасары сайлана.

2. Жирлек башлыгы урынбасары, әгәр жирлек Советы тавыш бирүнең башка тәртибен билгеләмәсә, ачык тавыш бирү юлы белән сайлана.

3. Жирлек Советы депутаты, жирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының яртысынан күбрәге сайланса, жирлек башлыгының сайланган урынбасары булып санала.

4. Жирлек башлыгы урынбасары жирлек Советы Регламентында билгеләнгән вазыйфаларны бүлү нигезендә жирлек башлыгының йөкләмәләрен үти, ә вакытлыча (авыруга яисә отпускка бәйле) булмаган яисә үз бурычларын үтәү мөмкин булмаган очракта яисә вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату жирлек башлыгы вазыйфаларын башкара.

5. Жирлек башлыгы урынбасары үз вәкаләтләрен азат ителмәгән нигездә гамәлгә ашыра.

6. Жирлек башлыгы урынбасарының вәкаләтләре әлеге Уставның 39 статьясында каралган нигезләрдә вакытыннан алда туктатыла.

7. Жирлек башлыгының урынбасары жирлек Советы депутатлары санының кимендә өчтән бере санында жирлек башлыгы инициативасы белән кабул ителә торган жирлек Советы карары нигезендә теләсә кайсы вакытта вазыйфасыннан алынырга мөмкин. Жирлек башлыгы урынбасарын чакыртып алу турындагы карар жирлек Советы депутатларының билгеләнгән санынан күпчелек тавыш белән кабул ителә. "

1.5. 47 статьяның 1 өлешендәге 7 пункттын түбәндәге эчтәлекле үнөченче абзац өстәргә:

«Кулланучылар хокукларын яклау турында» 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы Россия Федерациясе Законнда каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыра. "

1.6. 54 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«54 статья. Жирлек башлыгына һәм жирлекнең башка вазыйфаи затларына бирелә торган социаль һәм башка гарантияләр

1. Жирлек башлыгы һәм жирлекнең башка вазыйфаи затлары эшчәнлегенең социаль һәм башка гарантияләре «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы депутаты, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрен гамәлгә ашыру гарантияләре турында» 2009 елның 12

февралендәге 15-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм жирлек Советы карарлары нигезендә билгеләнә.

2. Жирле бюджетлар акчаларын тотуны күздә тоткан өстәмә социаль һәм башка гарантияләр «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 40 статьясындагы 5.1 өлеше нигезендә даими нигездә депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы затларга карата билгеләнә. "

1.7. 65 статьяда:

а) 65 статьяның 3 өлешенә түбәндәге эчтәлекке ике һәм өч абзацлар өстәргә:

«Жирле үзидарә органнары арасында төзелгән муниципаль хокукий актны яисә килешүне рәсми бастырып чыгару аның тулы текстын жирлектә таратыла торган вакытлы матбугат басмасында беренче бастырып чыгару булып санала.

Муниципаль хокукий актларны һәм килешүләрне рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен жирле үзидарә органнары шулай ук «Интернет» челтәре басмасыннан файдаланырга хокуклы. Муниципаль хокукий актның тулы тексты рәсми челтәр басмасында басылып чыккан (урнаштырылган) очракта, басмада аңа карата күләмле график һәм табличный кушымталар басмада китерелмәскә мөмкин. »;

б) 6 өлештә «жирлек башлыгын һәм аның урынбасарын сайлау турында» сүзләреннән соң «жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләр,» сүзләрен өстәргә.

74 статьяның 2 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән гражданның бер тапкыр бирелә торган түләүләрен кертү һәм куллану мәсьәләләре жирле референдумда хәл ителә, ә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенә 4.1 пункттында, гражданның жыенында каралган очракларда. "

2. Әлеге карарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен жиберергә.

3. Дәүләт теркәве узганнан соң әлеге карарны веб-адрес буенча Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә: <http://pravo.tatarstan.ru>, Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында веб-адрес буенча: [http:// aznakyevo.tatarstan.ru](http://aznakyevo.tatarstan.ru), Югары Стәрле авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну законлылык, хокук тәртибе, депутат этикасы һәм жирле үзидарә мәсьәләләре буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Рәис

Л.С.Сабирзянова